Københavns gader

HANNE FABRICIUS: *"Gader og mennesker i middelalderens og renæssancens København"*. Aschehoug. København 2006. 188 s., 269 kr.

Bogen giver en skildring af middelalderens og renæssancens gader i København inden for middelalderfæstningens grænse. Tidsmæssigt behandler bogen perioden fra byens grundlæggelse omkring 1000 til midten af 1600-tallet. Det betyder, at der gøres rede for dele af København, som helt forsvandt eller blev ændret efter de store brande i 1700-tallet.

Hanne Fabricius kombinerer i bogen de nyeste arkæologiske resultater med skriftlige kilder. Forfatteren har gennemgået Roskildebispens Jordebog, Roskildebispens liste over skatteydere i København i 1377, jordebøgerne fra perioden 1496-1656 samt grundtaksterne og mandtalslisten fra 1600-tallet. Dette kombineres med de bevarede kort over området, men her er kildematerialet svagere, først Resens "paradekort" fra 1674 medtager gadenavne, så man kan identificere de enkelte gader.

Bogen starter med en oversigt over København i middelalderen og renæssancen og derefter gennemgås i seks kapitler de enkelte områder af byen - "Fra Vestergade til Vandkunsten", "Fra Strøget til Gammel Strand" osv. Hvert kapitel giver de generelle oplysninger om området, hvorefter de enkelte gader og stræder- eksisterende og forsvundne - gennemgås med alle de oplysninger, som kan trækkes ud af kildematerialet. Derudover gives mange forklarende oplysninger og i små "kasser" bringes uddrag af de mest farverige kilder.

Bogen er forsynet med mange inspirerende illustrationer, dels samtidige stik og billeder, dels mange fotos fra Middelaldercentret i Nykøbing Falster. Derudover er bogen forsynet med et særdeles godt kortmateriale. Der er kort i de enkelte afsnit, men omslagets inderside rummer forrest i bogen en kopi af Resens kort fra 1674 og sidst i bogen et moderne kort, hvilket tilsammen gør det nemt for læseren at orientere sig.

Bogen har udpræget håndbogskarakter, den er velegnet til opslag i højere grad end til gennemlæsning i sin fulde længde. Den er fremragende i forbindelse med ekskursioner og vandreture i København, og den er skrevet i et sprog, som elever på det gymnasiale trin uden problemer kan læse.

Bente Thomsen